

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 – 2014

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

2011/2048(INI)

20. 7. 2011

STANOVISKO

Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

pro Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů

k modernizaci veřejných zakázek
(2011/2048(INI))

Navrhovatelka: Åsa Westlund

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin vyzývá Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

Obecné aspekty

1. vítá, že Komise považuje veřejné zakázky za významný prvek v přechodu k udržitelnému hospodářství a k plnění cílů strategie EU 2020; zdůrazňuje odpovědnost členských států zajistit, aby politiky zadávání veřejných zakázek podporovaly úsilí o dosažení těchto cílů, a vítá, že Komise věnuje větší pozornost potřebám malých zadavatelů;
2. konstatuje, že spotřeba veřejného sektoru EU představuje ročně přibližně 17 % hrubého domácího produktu EU; znovu připomíná potenciál kupní síly veřejných orgánů a institucí při prosazování společných cílů a zdůrazňuje, že je proto důležité využít možnosti zahrnout do postupů zadávání veřejných zakázek kromě ceny i jiné faktory, například environmentální a sociální faktory; je přesvědčen, že prostřednictvím veřejných zakázek lze omezit škodlivé výrobní a spotřební praktiky;
3. vítá širokou snahu místních, regionálních a celostátních orgánů přidělovat zakázky, které podporují udržitelný rozvoj, včetně efektivnosti zdrojů a energetické účinnosti, širšího využívání obnovitelných zdrojů energie a boje proti změně klimatu; konstatuje, že existuje mnoho důkazů o tom, že směrnice a její uplatňování tuto snahu ztěžují a že nejednoznačnost stávajících pravidel zadávání veřejných zakázek vedla k nedorozuměním a rozdílným výkladům, pokud jde o zahrnutí kritérií environmentální udržitelnosti do smluv; zdůrazňuje, že smlouvy EU požadují, aby právní předpisy byly koncipovány tak, aby nepotlačovaly schopnost členských států a místních a regionálních orgánů podporovat ochranu životního prostředí a cíle udržitelného rozvoje a nekladly jí překážky, ale aby tuto schopnost posilovaly;
4. zastává názor, že směrnice by měly vybízet orgány zadávající veřejné zakázky, aby v předmětu veřejných zakázek odkazovaly na cíle horizontálních politik, např. na kritéria udržitelného rozvoje, a výslovně jim to povolit;
5. podporuje začlenění environmentálních hledisek a dalších důležitých souvisejících aspektů, které přispívají k udržitelnému rozvoji, do všech příslušných veřejných zakázek; zdůrazňuje, že směrnice o veřejných zakázkách by se měla změnit, aby bylo jasnější, že je žádoucí i možné, aby veřejní zadavatelé:
 - kladli environmentální požadavky v technických specifikacích a přihlíželi k vlivu na životní prostředí ve fázi zadávání zakázky;
 - určovali sociální normy, například s cílem podpořit začlenění osob se zdravotním postižením na pracovní trh, a normy bezpečnosti práce;
 - kladli požadavky týkající se dobrých životních podmínek hospodářských zvířat a požadavky na přepravu živých zvířat, kde je to vhodné,

- stanovovali, že uvedené požadavky musí platit rovněž pro subdodavatele;
- 6. zastává názor, že by se měla upřednostnit kritéria vypracovaná pro ekoznačky v oblasti služeb; zdůrazňuje, že při nákupu nebo pronájmu zařízení, které spotřebovává energii, by orgány zadávající veřejnou zakázku měly pro stanovení celkové energetické úspory uplatňovat stejná kritéria jako v případě energetických standardů nebo standardů pro udělení ekoznačky;
- 7. poznamenává, že je zejména třeba objasnit možnost klást požadavky týkající se životního prostředí, ekosystému, sociální oblasti a ochrany zvířat, které jsou přísnější než společná pravidla EU; žádá, aby bylo ve směrnici výslovně uvedeno, že nebrání žádné zemi, aby dodržovala úmluvu č. 94 Mezinárodní organizace práce, a zdůrazňuje, že v zájmu efektivního fungování ekologických veřejných zakázek jsou nezbytná jasná a jednoznačná pravidla EU, která přesně vymezí legislativní a exekutivní pravomoci členských států;
- 8. dává přednost tomu, aby bylo udržitelné zadávání zakázek veřejnými zadavateli podporováno a usnadňováno, než aby byly stanoveny povinné kvóty; domnívá se však, že největší překážkou pro zakázky šetrnější k životnímu prostředí není ani tak neochota je realizovat, ale spíše nejasné a neflexibilní právní předpisy;
- 9. vyzývá orgány EU, aby při zadávání veřejných zakázek uplatňovaly udržitelnost jako jedno ze standardních kritérií;
- 10. vyjadřuje obavy ohledně neúčinného uplatňování dobrovolného nástroje EU pro zadávání ekologických veřejných zakázek;

Životní cyklus

- 11. je pevně přesvědčen o tom, že směrnice by měla být změněna tak, aby bylo jasnější, že je možné i žádoucí zohledňovat dopad předmětu zakázky na životní prostředí během celého jejího životního cyklu, včetně celého výrobního procesu a jeho podmínek až po spotřebu, a to z hlediska statistických údajů o plýtvání při činnostech proti proudu cyklu; aby veřejní zadavatelé získali odpovídající informace o uplatňování environmentálních hledisek nebo jiných hledisek udržitelnosti, měla by jim Komise poskytnout metodiku výpočtu nákladů během životního cyklu;
- 12. zdůrazňuje, že je třeba nabádat veřejné orgány a doporučovat jim, aby při zadávání veřejných zakázek hned od počátku stanovily soubor požadavků v oblasti životního prostředí, a vyzývá ke změně právních předpisů, které tak, aby zajišťovaly, že zakázky budou vždy zadávány na základě ekonomicky nejvýhodnější nabídky, včetně veškerých nákladů životního cyklu, a pokud je to možné i včetně nákladů na znečištění životního prostředí;
- 13. zdůrazňuje, že jelikož se v rámci většího zohledňování životního prostředí při zadávání veřejných zakázek klade větší důraz na náklady životního cyklu, existuje zde velký potenciál úspor;
- 14. zdůrazňuje, že je důležité, aby členské státy a Komise podporovaly přijetí mezinárodních standardů týkajících se ochrany klimatu a životního prostředí, které vycházejí z hlediska

celého životního cyklu, aby bylo snadné jak pro veřejný sektor zadávat zakázky šetrné k životnímu prostředí, tak pro podniky se o ně v různých zemích ucházet;

Vztahy s podnikatelským sektorem

15. zdůrazňuje, že by mezi kritérii v oblasti životního prostředí a předmětem veřejné zakázky měla existovat vazba, aby se zabránilo narušení hospodářské soutěže a právní nejistotě, která by bránila některým podnikům, např. malým a středním podnikům, v účasti na zadávacím řízení veřejných zakázek;
16. zdůrazňuje, jak důležité je, aby členské státy zapojovaly malé a střední podniky a povzbuzovaly je, aby se ucházely o veřejné zakázky; zastává názor, že inovativní malé a střední podniky mohou v rámci veřejných zakázek nacházet nové způsoby řešení otázek týkajících se ochrany životního prostředí;
17. doporučuje, aby bylo v případě, že je zveřejněný předmět, respektive služba veřejné zakázky, k dispozici i v místě, možné vést jednání na principu blízkosti i s místními, zejména s malými a středními podniky, díky čemuž se sníží zatížení životního prostředí související s veřejnou zakázkou (např. emise oxidu uhličitého);
18. zdůrazňuje, že prostřednictvím veřejných zakázek a podpory logistických řešení, která jsou šetrná k životnímu prostředí, lze snížit objem dopravy a automobilovou přepravu i emise CO₂;
19. domnívá se, že zvýšené obavy ohledně dopadů produktů a činností na životní prostředí a změnu klimatu vyžadují přehodnocení možností upřednostňovat místní dodavatele; v této souvislosti vyzývá k přezkoumání prahových hodnot a domnívá se, že udržitelnost by měla mít přednost před úzkým výkladem pravidel vnitřního trhu;
20. upozorňuje na spojitost mezi zakázkami šetrnými k životnímu prostředí a podporou inovací; zdůrazňuje, že tato spojitost se ještě zvýrazní, pokud se požadavky v oblasti životního prostředí stanovené v zadávací dokumentaci zkombinují s přidělováním více bodů nabídkám, které splňují některé požadavky na špičkovou úroveň v oblasti životního prostředí;

Procedurální aspekty

21. považuje za velmi důležité následné audity a kontroly plnění požadavků zadané zakázky; poukazuje na to, že veřejní zadavatelé by měli mít pravomoc ukládat pokuty za nedodržení cílů udržitelného rozvoje nebo environmentálních cílů podle kritérií stanovených ve výběrovém řízení, a to i v případě subdodávek;
22. je pevně přesvědčen o tom, že širší využívání vyjednávacího řízení by podpořilo inovace i udržitelná řešení za předpokladu, že budou existovat záruky proti jakémukoli zneužívání;
23. zdůrazňuje, že to, zda byly produkty nebo služby vytvořeny udržitelným způsobem, či nikoli, se oprávněně posuzuje jako jedna z vlastností produktu; zdůrazňuje, že rozsah podmínek týkajících se výrobního procesu v zadávací dokumentaci pro všechny typy zakázek by měl být vyjasněn tak, aby orgány zadávající veřejné zakázky mohly

kontrolovat dopady na životní prostředí a sociální dopady veřejných zakázek, které udělují;

24. domnívá se, že kritérium nejnižší ceny pro udělení zakázky by se mělo používat pouze, pokud je možné to zdůvodnit tím, že požadavky v oblasti životního prostředí nebo jiné požadavky udržitelnosti nejsou v daném případě relevantní, nebo stanovením náročných požadavků v oblasti životního prostředí v zadávací dokumentaci; uznává, že bude zapotřebí zohlednit i další činitele.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	13.7.2011
Výsledek konečného hlasování	+: 49 -: 0 0: 1
Členové přítomní při konečném hlasování	Kriton Arsenis, Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Nessa Childers, Bairbre de Brún, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Edite Estrela, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Julie Girling, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Karin Kadenbach, Christa Klaß, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Linda McAvan, Miroslav Ouzký, Antonyia Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Sirpa Pietikäinen, Mario Pirillo, Pavel Poc, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Anna Rosbach, Dagmar Roth-Behrendt, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Salvatore Tatarella, Åsa Westlund, Glenis Willmott, Sabine Wils
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Matthias Groote, Romana Jordan Cizelj, Riikka Manner, Marisa Matias, James Nicholson, Alojz Peterle, Michèle Rivasi, Crescenzo Rivellini, Giommara Uggias
Náhradník(ci) (čl. 187 odst. 2) přítomný(i) při konečném hlasování	Lorenzo Fontana